

SÜRELİDİR

**T.C.
DEVLET BAKANLIĞI**

SAYI : B.02.0.007.00/1559
KONU : Yazılı Soru Önergeleri

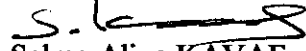
7/11005
7/11006
7/11007
17.12.2009 7/11008
7/11009
7/11010
7/11011

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE**

İLGİ: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 03.12.2009 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-17585 sayılı yazısı.

İlgi yazı ile Bakanlığımıza gönderilen Adana Milletvekili Sayın Nevin Gaye ERBATUR (6 Adet) ve Şırnak Milletvekili Sevaahir BAYINDIR'a ait Yazılı Soru Önergeleri hakkındaki bilgileri içeren cevaplar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Selma Aliye KAVAF
Devlet Bakanı

Dağıtım:

Gereği :

- TBMM Bşk.Genel Sekreterliği
(Kanunlar ve Kararlar Dai.Bşk.)
Ek: 7 Yazı (2'şer Nüsha)

Bilgi :

- Başbakanlık
(Kan.ve Kar.Gen.Müd.)
Ek: 7 Yazı

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN NEVİN GAYE ERBATUR'UN
7/11009 ESAS NOLU YAZILI SORU ÖNERGESİ CEVABIDIR**

Türkiye de kentlerin sokaklarında yaşayan veya çalışan çocuk sayısı son dönemde gözle görülür biçimde artmıştır pek çok çocuk anne babaları tarafından sokakta çalışıp aile geçimine destek vermeye zorlanmaktadır. Ayrıca istismar eden ailelerden gelen çocukların bazıları kurtuluşu sokaklarda aramaktadır. Birçok zaman okula gidemeyen gitse bile ev ödevlerini yapacak zamanı bulamayan bu çocukların birçoğu eğitim sisteminin dışında kalmakta bu da vasıflı işler için gerekli olan ilköğretim diplomalarını alma şanslarını sınırlamaktadır bu çocukların çoğu sokaktayken kötü muameleye fiziksel ve/veya cinsel istismara hastalıklara ve yetersiz beslenmeye maruz kalmakta madde bağımlısı haline gelmektedir. Bu şartlarda yaşayan çocukların çeşitli önlemler alınarak toplumla yeniden bütünleştirilmesi gerekmektedir. Bu çerçevede,

SORU 1:

Türkiye'de sokakta yaşayan ve çalışan çocukların sayısı nedir?

CEVAP 1 :

Ülkemizde sokakta yaşayan/çalıştırılan çocukların yoğun olarak görüldüğü illerde Çocuk ve Gençlik Merkezleri açılmıştır. Çocukların sokakta çalışmaya ve yaşayamaya başlamalarını önleyici tedbirler alınmaktadır. Bu kapsamda aile ve çocuk birlikte ele alınmakta, çocuğun ve ailenin başvurusuna gerek kalmaksızın yerinde tespit yapılması ve hizmetin sunulması amaçlanmaktadır. 2009 yılı Kasım ayı itibarıyla, 30 ilde 38 Çocuk ve Gençlik Merkezi ve bu merkezlere bağlı 6 Gözlemevinde 8624 çocuğa hizmet sunulmaktadır.

SORU 2:

Bu çocukların toplumla yeniden bütünleştirilmesi ve onlara güvenli ve korunaklı ortamlar hazırlanması için bakanlığınızca çalışmalar yürütülmekte midir?

CEVAP 2 :

Sokakta yaşayan/çalıştırılan çocukların toplumla yeniden bütünleştirilmesi, örgün eğitim veya mesleki eğitime dâhil edilmeleri, ailelerinin yanına veya kurum bakımına yönlendirilmeleri amacıyla etkin çalışmalar ve projeler yürütülmektedir. Yürütülen tüm çalışmalarda konu ile ilgili tüm sektörler ve BM'ye bağlı kuruluşlar (UNICEF ve ILO) ile işbirliği içerisinde çalışmalar yürütülmekte ve çalışmaların değerlendirilmeleri yapılmaktadır. Öncelikle çocukların sokakta yaşadıkları ve/veya çalıştırıldıkları bölgelerde tespiti yapılarak ve ikna edilerek çalışmalarımıza dahil edilmesi amacıyla meslek elemanlarından (psikolog, sosyal çalışmacı, sosyolog, öğretmen) mobil ekipler oluşturulmuştur. Mobil ekiplerde ihtiyaç duyulması ve güvenlik tehdidi olması durumunda emniyet çocuk şubesinden sivil polis memurları da yer almaktadır. Sokakta yaşadığı ve/veya çalıştırıldığı tespit edilen çocuklar ikna

edilerek ilk adım istasyonlarına (gözlemevi) alınmaktadır. Çocuklarla ilk görüşme yapılarak, sağlık taramasından geçirilir, gıda, giyim, barınma vb. ihtiyaçları karşılanıp çocukla ve ailesiyle yürütülecek psiko-sosyal rehabilitasyon programı ve hizmet modeli belirlenmektedir.

Çocuğunu dilendiren ve/veya sokakta çalıştırılan ailelere ve çocuklara yönelik koruyucu ve önleyici tedbirler Çocuk ve Gençlik Merkezlerimiz tarafından alınmaktadır. Aileye sağlanan psiko-sosyal destek, sosyal yardım, eğitim, sağlık vb. desteklere rağmen çocuğunu sokakta dilendirmekte ve/veya çalıştırmakta ısrarcı olan aileler hakkında suç duyurusunda bulunmaktadır.

Bu merkezlerde çocukların toplumla yeniden uyumunun sağlanması amacıyla;

Çocuklara Yönelik Çalışmalar:

- Sokakta yaşayan/çalıştırılan çocukların tespit çalışmaları,
- Çocukların psiko sosyal gelişimini destekleme çalışmaları
- Sosyal Kültürel, Sanatsal Etkinlikler ile Sportif ve Hobi faaliyetleri,
- Eğitimin önemi konusunda bilgilendirme çalışmaları,
- Eğitimlerini destekleyici faaliyetler,
- Eğitim-Öğretime yeniden kazandırma çalışmaları,
- Eğitim-Öğrenim ihtiyaçlarının karşılanması,
- Meslek edindirmeye yönelik çalışmalar,
- Gelir getirici atölye çalışmaları,
- Tedavi ve rehabilite edici hizmetler,
- Çocukların sağlık hizmetlerinden faydalanmasının sağlanması,
- Uçucu madde kullanan çocukların ÇEMATEM ve/veya UMATEM'lerde tıbbi tedavi almalarına yönelik çalışmalar.

Aileye Yönelik Çalışmalar:

- Sokakta yaşayan/çalıştırılan çocukların ailelerine yönelik psiko-sosyal destek ve bilinçlendirme çalışmaları,
- Ekonomik yoksunluk içinde olduğu belirlenen ailelerin sosyal yardım hizmetlerinden ve kurumlarından yararlandırma çalışmaları,
- Çocukların aileye dönüşlerinin mümkün olduğu durumların tespiti halinde aile ve çocuğun bir arada yaşamasına ilişkin uyum çalışmaları.

Toplumla Yönelik Çalışmalar:

- Toplumsal duyarlılığın ve bilincin artırılması amacıyla kuruluşlarda verilen hizmetleri tanıtımı ve sokakta çalıştırılan ve/veya yaşayan çocukların özellikleri hakkında bilgilendirme çalışmaları,
- Gönüllü katkı ve katılımların teşvik edilmesini amaçlayan el ilanları ve afişlerin bastırılarak dağıtılması,
- Her yıl 12 Haziran Dünya Çocuk İşçiliği İle Mücadele Günü kapsamında çocukların çalıştırılmasının önlenmesi amacıyla çocukları ve ailelerini bilinçlendirici, toplumsal duyarlılığı artırıcı etkinliklerin düzenlenmesi çalışmaları yapılmaktadır.

Ayrıca; bu çalışmalarla birlikte 2004 yılında Başbakanlığın talimatıyla Kadın ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanının koordinasyonunda, İçişleri Bakanı, Sağlık Bakanı, Millî Eğitim Bakanı ve Adalet Bakanından oluşan bir komite kurulmuştur. Komitenin talimatları ile SHÇEK Genel Müdürlüğü'nce, Türkiye genelinde uygulanmak üzere